
Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 14 JUILLET 1926.

PROJET DE LOI

portant modification des lois du 24 décembre 1903 et du 27 août 1919 et abrogeant la loi du 7 août 1921 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail (1).

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION DU COMMERCE, DE L'INDUSTRIE, DU TRAVAIL ET DES ASSURANCES ET DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE (2), PAR M. MAMPAEY.

MESSIEURS,

Le projet de loi a pour but de mettre la réparation des dommages résultant d'accidents du travail, quelque peu en rapport avec la nouvelle situation économique. Il répond donc à une nécessité urgente.

La baisse constante de la valeur de notre monnaie nationale a pour conséquence inévitable un accroissement de la cherté de vie avec une augmentation des salaires.

Le taux maximum des salaires pouvant servir de base pour la fixation des dommages résultant des accidents du travail, est porté à 7,300 francs par la loi du 7 août 1921.

Ce taux est en fait dépassé.

En outre, il faut remarquer que celui qui est victime d'un accident de travail touche une indemnité égale à la moitié de la perte qu'il subit en réalité. Il faut également tenir compte du fait que la rente payée à la suite d'un accident de travail entraînant la mort de la victime, n'est que de 30 p. c. de son gain annuel.

Il en résulte qu'il est d'une extrême urgence de mettre le taux du salaire pouvant servir de base quelque peu en rapport avec le taux réel du salaire, si nous voulons éviter de commettre de graves injustices vis-à-vis des malheureuses victimes et de leurs proches parents.

A l'unanimité, la Commission a adopté le projet de loi. Elle engage la Chambre à le voter sans retard.

La Commission a cru faire œuvre utile en présentant un amendement au texte qui vous est soumis.

(1) Projet de loi, n° 571.

(2) La Commission, présidée par M. Pirmez, était composée de MM. Boël, Debacker, Debruycker, Delattre, Delvigne, de Pierpont, Dierkens, Falony, Heyman, Mampaey, Pecher, Uytroever, Van Caenegem, Vergels, Verlinden.

Il s'agit notamment du texte de l'article 2, alinéa 4, modifiant l'article 8, alinéa 5 de la loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

Le projet de loi reprend le texte de la loi du 24 décembre 1903 avec cette modification, que le salaire minimum, qui était supposé être 365 francs pour les apprentis et les ouvriers en dessous de 16 ans, est porté à la somme de 2,500 francs.

Depuis 1903, les conditions d'âge requises pour pouvoir être admis au travail, ont été profondément changées. A cette époque, le jeune ouvrier pouvait commencer le travail à l'âge de 12 ans.

L'application de la loi du 28 février 1919 (art. 3, relative au travail des femmes et des enfants et de la loi du 19 mai 1914 (art. 3), instaurant l'obligation scolaire, a porté cet âge à 14 ans au moins. La plupart des jeunes ouvriers auront dépassé cet âge de quelques mois avant d'aller travailler.

Lorsque la loi de 1903 a été rendue applicable, le jeune ouvrier pouvait consacrer quatre ans à l'apprentissage d'un métier. Actuellement, le temps de cet apprentissage est, pour la plupart, d'un an environ.

Ce fait exerce inévitablement une influence sur le salaire. Il peut arriver que le salaire, fixé pour un jeune ouvrier de moins de 16 ans à 2,500 francs en vertu du projet, dépasse le salaire d'un jeune ouvrier de plus de 16 ans, dont le salaire réel serait pris comme base de calcul.

La Commission estime qu'il serait sage de garantir aux jeunes ouvriers jusqu'à l'âge de 21 ans, un salaire minimum de 2,500 francs, qui serait pris comme base pour l'évaluation du dommage.

C'est dans ce sens qu'elle propose, à l'unanimité, l'amendement annexé à ce rapport, en émettant le vœu que la Chambre y donnera son adhésion.

Certains membres de la Commission ont également exprimé le désir de voir modifier le 1er de l'article 6 de la loi sur les accidents de travail, et de porter l'indemnité pour frais de funérailles de 75 francs à 400 francs.

Ce vœu est en parfaite harmonie avec le principe du projet de la loi qui vous est soumis, et la Commission était unanimement d'accord pour trouver l'augmentation demandée juste et équitable.

Mais le projet de loi a, d'autre part, un but bien limité, notamment la revision des articles 1, alinéa 2, 8, alinéas 4 et 5 de la loi sur les accidents. C'est pourquoi la Commission craint, qu'en étendant les modifications à l'article 6 mentionné, on ne fasse surgir des difficultés. Et comme elle ne veut point retarder le vote du projet, elle a pensé ne pas devoir amender la loi en ce point.

La Commission estime qu'il est temps de procéder à la revision totale de la loi relative à l'indemnisation pour dommages résultant d'accidents du travail.

Les idées relatives à cette question, de même que la situation économique et sociale, ont subi depuis 1903, une évolution remarquable.

La Commission exprime le vœu de voir l'honorable Ministre hâter autant que possible cette revision.

Elle insiste vivement auprès de la Chambre pour qu'elle donne son approbation à ce projet (qui revêt un caractère d'urgence en raison de la situation malheureuse de beaucoup d'ouvriers), avant d'aller en vacances.

Le Rapporteur,

MAMPAEY.

Le Président,

M. PIRMEZ.

AMENDEMENT
PRÉSENTÉ PAR LA COMMISSION.

ART. 2.

Art. 8. — 5° alinéa

Remplacer les mots : « âgés de
moins de 16 ans », par : « âgés de
moins de 21 ans ».

Le reste comme à l'article.

AMENDEMENT DOOR
DE COMMISSIE VOORGESTELD.

ART. 2.

Art 8. — 5de alinea

De woorden : « die den leeftijd
van 16 jaar niet hebben bereikt »,
vervangen door : « die den leeftijd
van 21 jaar hebben bereikt ».

Het overige laten zooals in het
artikel.

(4)

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 14 JULI 1926.

Ontwerp van wet

tot wijziging van de wetten van 24 December 1903 en 27 Augustus 1919, en tot intrekking van de wet van 7 Augustus 1921 op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DEN HANDEL, DE NIJVERHEID, DEN ARIJDEID, DE VERZEKERINGEN EN DE SOCIALE VOORZORG (2), UITGEBRACHT DOOR DEN HEER **MAMPAEY**.

MIJNE HEEREN,

Het wetsontwerp heeft voor doel de vergoeding der schade, die voortvloeit uit arbeidsongevallen, eenigermate in overeenstemming te brengen met de veranderde economische toestanden. Het beantwoordt derhalve aan een allerdringendste behoefte.

Het onophoudend dalen der waarde van onze nationale munteenheid heeft noodzakelijkerwijze een stijging der levensduurte met een verhooging der loonen voor gevolg.

Het hoogste bedrag waarvoor die loonen tot hiertoe mochten in rekening gebracht worden bij de vaststelling der schade door arbeidsongevallen veroorzaakt, is door de wet van 7 Augustus 1921 bepaald op 7,300 frank.

Dit bedrag wordt in feite overschreden.

Daarbij moet in aanmerking genomen worden dat het slachtoffer van een arbeidsongeval een schadeloosstelling ontvangt die hoogstens gelijk is aan de helft van het verlies dat hij werkelijk ondergaat. Insgelijks moet in aanmerking genomen worden, dat de rente, die bij een arbeidsongeval met doodelijken afloop uitgekeerd wordt, slechts 30 p. c. van de jaarlijkse verdienste van het slachtoffer bedraagt.

Daaruit blijkt dat het hoogst noodig is, willen wij grove onrechtvaardigheden tegenover de ongelukkige slachtoffers en hunne nabestaanden voorkomen, het loonbedrag dat in aanmerking mag genomen worden, eenigermate in overeenstemming te brengen met het werkelijk looneijfer.

Eenparig heeft de Commissie dan ook het wetsontwerp goedgekeurd. Zij dringt bij de Kamer ten eerste aan opdat ze zonder uitstel het tot wet zou maken.

(1) Wetsontwerp, n° 371.

(2) De Commissie bestond uit de heeren Pirmez, voorzitter, Boël, Debacker, De Bruycker, Delattre, Delvigne, de Pierpont, Dierkens, Falony, Heyman, Mampaey, Pecher, Uytroever, Van Caenegem, Vergels, Verlinden.

De Commissie heeft gemeend nuttig werk te verrichten met het ingediende wetsontwerp een amendement voor te stellen.

Het betreft namelijk den tekst van artikel 2, lid 4, die de wijziging voorstelt van artikel 8, alinea 5 van de wet op de vergoeding der schade door arbeidsongevallen veroorzaakt.

Het wetsontwerp neemt den tekst over van de wet van 24 December 1903, met wijziging van het verondersteld minimumloon van 365 frank op 2,500 frank voor leergasten en arbeiders beneden den ouderdom van 16 jaar.

Sinds 1903, zijn de voorwaarden van ouderdom, waarin de jonge werklieden den arbeid mogen aanvatten, merkelyk gewijzigd. Toen werden zij aan den arbeid toegelaten van af den ouderdom van 12 jaar.

De toepassing van de wet van 28 Februari 1919, artikel 3, op den arbeid van vrouwen en kinderen en van artikel 3 der wet van 19 Mei 1914, tot invoering van den leerplicht, heeft dien ouderdom op minstens 14 jaar gebracht. Het meerendeel der jonge werklieden zal dien leeftijd met eenige maanden overschreden hebben eer ze zich aan den arbeid kunnen begeven.

Bij het inwerkingtreden der wet van 1903, was er dus een tijdruimte van vier jaar, die de jonge arbeider aan het aanleeren van een stiel of van een werk besteden kon. Thans is dit s'echts voor de meesten hunner ruim een jaar. Onvermijdelijk heeft dit invloed op het loon. Zoo kan het geschieden dat het loon, dat bij toepassing van het wetsontwerp voor een jongen arbeider, van min dan 16 jaar oud op 2,500 frank wordt gebracht, het loon zou overtreffen van een jongen arbeider van méér dan 16 jaar, voor wien het werkelijk verdiend loon tot grondslag van de berekening zou genomen worden.

De Commissie meent dat het een wijze maatregel zou wezen, aan de jonge arbeiders, tot den ouderdom van 21 jaar, een minimumloon van 2.500 frank als grondslag voor de berekening der schade te waarborgen.

In dien zin stelt zij eenparig het amendement voor, dat aan dit verslag is toegevoegd. Zij drukt de hoop uit dat de Kamer het zal aannemen.

Bij de Commissie werd een voorstel ingediend voor doel hebbende een wijziging te brengen aan artikel 6-1° der wet op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen, en de begrafenis-kosten te verhoogen van 75 op 400 frank.

Met het grondbeginsel van het wetsontwerp is dit voorstel in volkomen overeenstemming. Algemeen was de Commissie van oordeel, dat die verhooging volkomen billijk is.

Maar het wetsontwerp heeft een beperkt en zeer wel omschreven doel, namelijk de herziening van artikel 1, alinea 2, en artikel 8, alinea's 4 en 5 der ongevallenwet.

De Commissie vreest dat er moeilijkheden zouden kunnen voortspuiten uit het verruimen van het wetsontwerp tot bovengenoemd artikel 6. En gezien ze geen enkel oogenblik de stemming wil vertragen van het wetsontwerp, heeft ze die verruiming bij wijze van amendement niet voorgesteld.

Niettemin dringt de Commissie bij den achtbaren heer Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg vurig aan, opdat hij binnen den kortst mogelijken tijd die verhooging zou verwezenlijken.

De Commissie denkt dat de tijd daar is om de herziening van geheel onze wet op de vergoeding der schade, voortvloeiende uit arbeidsongevallen, te voltrekken.

De denkbeelden en gedachten op dit gebied, evenals de economische en sociale toestanden, hebben, sinds 1903, een beteekenisvolle ontwikkeling doorgemaakt.

Zij drukt den wensch uit dat de achtbare heer Minister die herziening zooveel mogelijk zou bespoedigen.

De Commissie dringt bij de Kamer ten zeerste aan, opdat ze dit wetsontwerp, dat met het oog op den ongelukkigen toestand van vele ongelukkige arbeiders van drigenden aard is, zou goedkeuren vooralleer ze met verlof gaat.

De Verslaggever,

H. MANPAEY.

De Voorzitter,

MAURICE PIRMEZ.

AMENDEMENT
PRÉSENTÉ PAR LA COMMISSION.

ART. 2.

Art. 8. — 5e alinéa
.....

Remplacer les mots : « âgés de moins de 16 ans », par : « âgés de moins de 21 ans ».

Le reste comme à l'article.

AMENDEMENT DOOR
DE COMMISSIE VOORGESTELD.

ART. 2.

Art. 8. — 5de alinea
.....

De woorden : « die den leeftijd van 16 jaar niet hebben bereikt », vervangen door : « die den leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt ».

Het overige laten zooals in het artikel.